Leksioni 5

Endri Raco

28 April, 2024

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 1/108

- 1 Analiza Gjeografike e të Dhënave me Python
- 2 Hyrje në GeoPandas
- 3 Eksplorimi dhe Vizualizimi i të Dhënave Hapësinore dhe Atributeve të Tyre"
- 4 Hyrje në Objektet Gjeografike në Python"

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 2 / 108

Section 1

Analiza Gjeografike e të Dhënave me Python

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 3 / 108

Analiza Gjeografike e të Dhënave me Python

- Do të mësoni se si të integrohen të dhënat gjeohapësinore në rrjedhën tuaj të punës me Python për analizën e të dhënave.
- Para se të hyjmë në manipulimin dhe analizimin e të dhënave hapësinore, le të ndalemi një moment dhe të përcaktojmë çfarë saktësisht janë të dhënat gjeohapësinore.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 4 / 108

Çfarë janë të Dhënat Gjeohapësinore?

- Të dhënat gjeohapësinore janë të dhëna për të cilat një vendndodhje specifike është e lidhur me secilin rekord.
- Së pari, këto janë të dhëna.
- Shumë nga operacionet që do të bëjmë me të dhënat gjeohapësinore janë shumë të ngjashme me ato që do të bënim me të dhënat jo-hapësinore.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 5 / 108

Të Dhënat Gjeohapësinore

- Por me të dhënat gjeohapësinore, çdo vrojtim ka një vendndodhje dhe mund të "vendoset në një hartë".
- Kjo na lejon të shikojmë marrëdhëniet hapësinore mes të dhënave.
- Forca e vërtetë e të Dhënave Gjeohapësinore është aftësia për të kombinuar si vetë të dhënat, ashtu edhe vendndodhjen e tyre, duke hapur mundësi të shumta për analiza të sofistikuara.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 6 / 108

Të Dhënat Hapësinore I

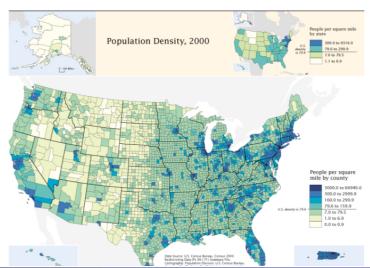
- Të dhënat hapësinore vijnë në të gjitha format dhe madhësitë.
- Një shembull tipik i të dhënave tradicionale gjeohapësinore janë të dhënat e regjistrimit qeveritar.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 7 / 108

Të Dhënat Hapësinore I

Këtu, ne shohim një imazh të dendësisë së popullsisë në Shtetet e Bashkuara.

8 / 108

Të Dhënat Hapësinore II

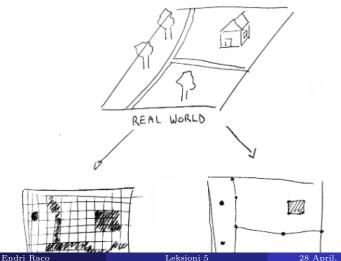
• Kohët e fundit, ka një disponueshmëri në rritje e burimeve të reja të të dhënave hapësinore.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 9 / 108

Si e regjistrojmë botën reale

• Në GIS, ka dy modele të të dhënave për mënyrën se si e regjistrojmë botën.

Leksioni 5 28 April, 2024 10 / 108

Si e regjistrojmë botën reale

- Modeli tjetër është të përfaqësojmë botën si një koleksion objektesh të ndara duke përdorur pika, linja dhe poligone.
- Këto quhen të dhëna vektoriale.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 11 / 108

Raster vs. të dhënave vektoriale

Raster

Vector

Raster vs. të dhënave vektoriale

- Këtu është një shembull real i dy modeleve të të dhënave të së njëjtës zonë.
- Në anën e majtë, shohim një imazh satelitor termik vë tregon aço humbjen e ngrohtësisë së ndërtesave.

• Karakteristikat vektoriale përbëhen nga tre lloje të ndryshme të gjeometrive:

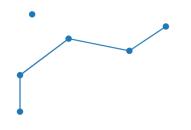
Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 13 / 108

• Fillimisht, kemi një gjeometri pikash **point**: një vendndodhje e vetme me koordinata X dhe Y.

Point(2, 10)

• Tjetra, një vijë **line** është një grup pikash të lidhura.

Point(2, 10)

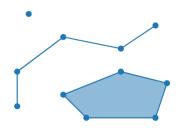
LineString([(1, 2), (1, 5), ...])

• Në kod, do të vëreni se kjo quhet "linestring".

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 15 / 108

• Së fundmi, një poligon **polygon** formohet nga një vijë e mbyllur që rrethon një zonë.

Point(2, 10)

LineString([(1, 2), (1, 5), ...])

Polygon([(13, 1), (14, 4), ...])

• Përveç kësaj, një karakteristikë mund të përbëhet edhe nga disa gjeometri të ndryshme, siç është një "MultiPolygon"

Shembull vektorial I

Le të japim një shembull real që ilustron ato lloje të të dhënave vektoriale: ne mund të visualizojmë vendet e botës si poligone, të treguara këtu në këtë figurë.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 17/10

Shembull vektorial II

Tani shtojmë vendndodhjet e kryeqyteteve si karakteristika pikash.

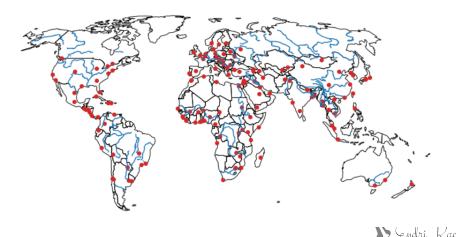

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 18 / 108

Shembull vektorial III

Së fundmi, shtojmë disa nga lumenjtë më të mëdhenj të botës si linja.

Të dhënat e atributeve vektoriale

- Një koncept i rëndësishëm janë atributet e karakteristikave.
- Zakonisht, ne do të kemi informacion mbi karakteristikat tona vektoriale.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 20 / 108

Të dhënat e atributeve vektoriale

- Duke përdorur poligonet e vendeve si shembull, mund të kemi informacion mbi emrin e vendit, kryeqytetin e tij, numrin e popullsisë, etj.
- Kur kemi një koleksion të tillë karakteristikash, për shembull, të gjitha vendet në botë, të kombinuara me atributet e tij, përfundojmë me një tabelë.

	name	capital	population	geometry
0	Afghanistan	Kabul	34124811.0	POLYGON ((61.21081709172574 35.65007233330923,
1	Angola	Luanda	29310273.0	(POLYGON ((23.90415368011818 -11.7222815894063
2	Albania	Tirana	3047987.0	POLYGON ((21.0200403174764 40.84272695572588,
174	South Africa	Cape Town	54841552.0	POLYGON ((19.89576785653443 -24.76779021576059
175	Zambia	Lusaka	15972000.0	POLYGON ((23.21504845550606 -17.52311614346598
176	Zimbabwe	Harare	13805084.0	POLYGON ((29.43218834810904 -22.09131275806759

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 21 / 108

Le të praktikojmë!

- Për ushtrimet, do përdorim njohuritë bazë nga pandas për të punuar me të dhënat tabelare, dhe matplotlib për vizualizimin.
- Le të bëjmë disa ushtrime të para duke përdorur këto paketa.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 22 / 108

Shembull: Restorantet në Paris

- Në këtë ushtrim, do të punojmë me një dataset që përmban të dhëna mbi restorantet në qendrën e Parisit.
- Do të përdorim pandas për të lexuar të dhënat nga një skedar CSV dhe matplotlib për të krijuar një vizualizim të thjeshtë të koordinatave ""të restoranteve.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 23 / 108

Importimi i bibliotekave

import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 24 / 108

Leximi i datasetit

```
# Lexojmë skedarin CSV që përmban të dhënat e restoranteve
restaurants = pd.read_csv("data/gis/paris_restaurants.csv")
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 25 / 108

Inspektimi i të dhënave

```
# Shikojmë 5 rreshtat e parë të datasetit për të parë strukturën e tij
print(restaurants.head())
```

Kjo do të na tregojë nëse kemi kolona me koordinata X dhe Y që përfaqësojnë vendndodhjet e restoranteve.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 26 / 108

Vizualizimi i vendndodhjeve të restoranteve

```
# Krijojmë një figurë dhe një aks me matplotlib
fig, ax = plt.subplots()

# Përdorim metodën plot() për të vizualizuar vendndodhjet e restoranteve
# Ne përdorim kolonat që përmbajnë koordinatat X dhe Y për të krijuar grafikun
ax.plot(restaurants["x"], restaurants["y"], 'o', color = "Blue") # 'o' për pikë të

# Shtohet një titull për grafikun
ax.set_title("Vendndodhjet e Restoranteve në Qendrën e Parisit")

# Tregojmë grafikun
plt.show()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 27 / 108

Shembull: Shtimi i Hartës së Sfondit

- Tani do të mësojmë si të shtojmë një hartë sfondi në vizualizimin tonë për të dhënë kontekst hapësinor.
- Për ta bërë këtë, do të përdorim paketën **contextily** dhe funksionin **add_basemap()** për të shtuar një hartë web në grafikun tonë.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 28 / 108

Instalimi i contextily

conda install contextily

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 29 / 108

Importimi i contextily

import contextily as ctx

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 30/108

Krijimi i vizualizimit me harten e sfondit

```
# Krijojmë një figurë dhe një aks me matplotlib
fig, ax = plt.subplots()

# Bëjmë një grafikun e të gjitha pikave në datasetin "restaurants" me madhësi të zvo
ax.plot(restaurants["x"], restaurants["y"], 'o', markersize=1) # Përdorim 'o' për

# Shtojmë një titull për grafikun
ax.set_title("Vendndodhjet e Restoranteve në Qendrën e Parisit me Hartë të Sfondit"

# Shtojmë hartën e sfondit me contextily
ctx.add_basemap(ax, source=ctx.providers.OpenStreetMap.Mapnik)

# Tregojmë grafikun
plt.show()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 31 / 108

Section 2

Hyrje në GeoPandas

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 32 / 108

Prezantimi i GeoPandas

• Fillojmë të prezantojmë bibliotekat specifike të Python për të dhënat hapësinore.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 33 / 108

Formatet e të dhënave hapësinore specifike

- Në ushtrimin e fundit, përdorëm pandas për të lexuar një skedar CSV me koordinatat e pikave dhe përdorëm matplotlib për të krijuar një hartë të atyre pikave.
- Megjithatë, thamë se përveç të dhënave të pikave, të dhënat hapësinore mund të përbëhen nga linja ose poligone.
- Çdo objekt atëherë përbëhet nga disa pika, dhe për këtë arsye, nuk do të mund ta përfaqësojmë lehtësisht këtë në një skedar CSV ose në një DataFrame me dy kolona për koordinatat x dhe y.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 34 / 108

Formatet e të dhënave hapësinore specifike

- Prandaj, më tutje, do të përdorim formate specifike për të dhënat gjeohapësinore, si skedarët GeoJSON, GeoPackage, ose shapefiles, të cilët janë të specializuar për të ruajtur të dhënat hapësinore, përveç të dhënave tabelare tradicionale.
- Për të lexuar skedarët e tillë dhe për të punuar me të dhënat gjeohapësinore në Python, do të përdorim bibliotekën **GeoPandas**.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 35 / 108

Importimi i të dhënave gjeohapësinore me GeoPandas

- GeoPandas është një bibliotekë për të punuar me të dhënat gjeohapësinore tabelare, duke zgjeruar pandas DataFrame.
- Fillojmë me importimin e disa të dhënave.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 36 / 108

Importimi i të dhënave gjeohapësinore me GeoPandas

- Mund të përdorim funksionin "read_file" të GeoPandas, ku argument kemi path-in e skedarit.
- Ky funksion mund të lexojë shumicën e formateve të zakonshme të të dhënave hapësinore.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 37 / 108

Krijimi i vizualizimit me harten e sfondit

```
import geopandas
countries = geopandas.read_file("data/gis/countries.geojson")
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 38 / 108

Krijimi i vizualizimit me harten e sfondit

- Në këtë shembull, po lexojmë një skedar GeoJSON me të gjitha vendet e botës.
- Duke përdorur metodën "head" për të shfaqur pesë rreshtat e parë, mund të shihni se tani kemi një kolonë me gjeometrinë, në këtë rast poligone që përfaqësojnë vendet.
- Dhe kolonat e tjera janë atributet që përshkruajnë ato vende.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 39 / 108

Krijimi i vizualizimit me harten e sfondit

countries.head()

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 40 / 108

	ADMIN	ISO_A3	ISO_A2	geometry
0	Aruba	ABW	AW	MULTIPOLYGON (((-69.99694 12.57758, -69.93639
1	Afghanistan	AFG	AF	MULTIPOLYGON (((71.04980 38.40866, 71.05714 38
2	Angola	AGO	AO	MULTIPOLYGON (((11.73752 -16.69258, 11.73851
3	Anguilla	AIA	Al	MULTIPOLYGON (((-63.03767 18.21296, -63.09952
4	Albania	ALB	AL	MULTIPOLYGON (((19.74777 42.57890, 19.74601 42

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 41/108

- Le të bëjmë një vizualizim të shpejtë të të dhënave për të parë që me të vërtetë kemi të gjitha vendet e botës.
- Për këtë, mund të përdorim metodën "plot", e cila do të krijojë një vizualizim bazë të gjeometrisë së datasetit të vendeve.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 42 / 108

countries.plot()

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 43 / 108

	ADMIN	ISO_A3	ISO_A2	geometry
0	Aruba	ABW	AW	MULTIPOLYGON (((-69.99694 12.57758, -69.93639
1	Afghanistan	AFG	AF	MULTIPOLYGON (((71.04980 38.40866, 71.05714 38
2	Angola	AGO	AO	MULTIPOLYGON (((11.73752 -16.69258, 11.73851
3	Anguilla	AIA	Al	MULTIPOLYGON (((-63.03767 18.21296, -63.09952
4	Albania	ALB	AL	MULTIPOLYGON (((19.74777 42.57890, 19.74601 42

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 44 / 108

GeoDataFrame

• Por çfarë është ky objekt "countries"?

type(countries)

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 45 / 108

GeoDataFrame

- Funksioni "read_file" i GeoPandas ktheu një **GeoDataFrame**.
- Mund ta mendoni si një dataframe normal të pandas, por me kapacitete hapësinore të avancuara.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 46 / 108

GeoDataFrame

- Mund ta përdorim për të përfaqësuar karakteristikat gjeohapësinore me atributet e tij.
- Ai gjithmonë ka një kolonë "geometry", që mban informacionin e gjeometrisë, karakteristikat.
- Kolonat e tjera janë atributet që përshkruajnë secilën prej gjeometrive.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 47 / 108

Atributi 'geometry'

• Një nga aspektet specifike të GeoDataFrame është se ai ka një atribut "geometry", i cili gjithmonë na kthen kolonën e gjeometrisë, pavarësisht emrit të tij aktual.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 48 / 108

Atributi 'geometry'

Për shembull, nëse e përdorim këtë për datasetin e vendeve, shohim që marrim një Serinë me poligone.

countries.geometry

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 49 / 108

Atributi 'geometry'

- Ajo që kthehet këtu është një GeoSeries.
- Ashtu si GeoDataFrame është ekuivalenti hapësinor i një dataframe të pandas, GeoSeries është si një pandas Series, por me metoda hapësinore shtesë.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 50 / 108

DataFrame i ndërgjegjshëm për hapësirën

- Një shembull i një funksionaliteti hapësinor është atributi "area" i GeoSeries.
- Ky atribut kthen një seri me sipërfaqen e çdo gjeometrie.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 51 / 108

Shembull: Eksplorimi i Distrikteve të Parisit

Në këtë ushtrim, do të prezantojmë një dataset të ri për Parisin: **paris_districts**, të marrë nga një dataset i hapur i Paris Data.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 52 / 108

Importimi i GeoPandas

```
# Importimi i bibliotekës GeoPandas
import geopandas as gpd
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 53 / 108

Leximi i të dhënave të distrikteve

```
# Leximi i skedarit GeoPackage që përmban të dhënat për distriktet e Parisit districts = geopandas.read_file('data/gis/paris_districts_utm.geojson')
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 54 / 108

Inspektimi i të dhënave

```
# Shikojmë 5 rreshtat e parë të datasetit për të parë strukturën e tij
print(districts.head())
```

Kjo do të na japë një ide të formatit të të dhënave dhe të llojit të gjeometrive që përmban dataset-i.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 55 / 108

Vizualizimi i shpejtë i distrikteve

```
# Krijimi i një vizualizimi të shpejtë të distrikteve
districts.plot() # Vizualizojmë gjeometrinë e distrikteve

# Shtojmë një titull për grafikun
plt.title("Distriktet Administrative të Parisit")

# Tregojmë grafikun
plt.show()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 56 / 108

Shembull: Eksplorimi i Distrikteve të Parisit 2

- Në ushtrimin e kaluar, përdorëm metodën e personalizuar plot() të GeoDataFrame për të krijuar një vizualizim të thjeshtë të gjeometrive në dataset.
- Në këtë ushtrim, do të eksplorojmë disa nga atributet dhe metodat hapësinore specifike të GeoDataFrame dhe GeoSeries.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 57 / 108

Çfarë lloji objekti është districts?

```
# Kontrollojmë llojin e objektit "districts" me funksionin `type()`
print(type(districts))
```

Kjo do të tregojë llojin e objektit districts, që duhet të jetë një GeoDataFrame.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 58 / 108

Atributi geometry dhe lloji i tij

```
# Aksesojmë atributin `geometry` të GeoDataFrame
geometry_series = districts.geometry
# Kontrollojmë llojin e këtij objekti
print(type(geometry_series))
```

Kjo do të tregojë se geometry_series është një GeoSeries.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 59 / 108

Shfaqja e rreshtave të parë të geometry

```
# Shikojmë 5 rreshtat e parë të kolonës `geometry`
print(geometry_series.head())
```

Kjo do të tregojë se çfarë lloj gjeometrish përmban dataset-i.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 60 / 108

Inspektimi i sipërfaqes së gjeometrive

```
# Marrim sipërfaqen e gjeometrive të distrikteve
area_series = geometry_series.area # Atributi që kthen sipërfaqen

# Shikojmë 5 rreshtat e parë të sipërfaqes së gjeometrive
print(area_series.head())
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 61 / 108

Shembull: Restorantet e Parisit si një GeoDataFrame

- Në ushtrimin e parë të këtij leksioni, importuam vendndodhjet e restoranteve në Paris nga një skedar CSV.
- Tani duam ta konvertojmë këtë DataFrame në një GeoDataFrame për të mundësuar funksionalitetin hapësinor të GeoPandas.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 62 / 108

Inspektimi i rreshtave të parë të GeoDataFrame

```
# Inspektojmë 5 rreshtat e parë të GeoDataFrame
print(restaurants.head())
```

Kjo do të na japë një pamje të shpejtë të strukturës së GeoDataFrame dhe të dhënave që përmban.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 63 / 108

Vizualizimi i vendndodhjeve të restoranteve

```
import contextily as ctx

# Vizualizojmë vendndodhjet e restoranteve në Paris
fig, ax = plt.subplots()
ax.plot(restaurants['x'], restaurants['y'], 'o', markersize=1)

# Përdorim OpenStreetMap si burim për hartën e sfondit
ctx.add_basemap(ax, source=ctx.providers.OpenStreetMap.Mapnik)

# Tregojmë grafikun
plt.show()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 64 / 108

Section 3

Eksplorimi dhe Vizualizimi i të Dhënave Hapësinore dhe Atributeve të Tyre"

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 65 / 108

GeoDataFrame dhe Funksionaliteti i Tij

- Kemi parë GeoDataFrame dhe funksionalitetin e tij bazë.
- Një GeoDataFrame nga biblioteka geopandas është një pandas DataFrame me funksionalitete hapësinore.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 66 / 108

GeoDataFrame dhe Funksionaliteti i Tij

• Kështu, çdo gjë që dini për punën me pandas DataFrame mund të përdoret edhe këtu, që do të thotë se mund të punoni lehtësisht me informacionet e atributit të gjeometrive për t'i manipuluar, eksploruar dhe analizuar ato.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 67 / 108

- Një shembull është marrja e një nën-grupi nga dataframe duke filtruar mbi një nga atributet.
- Le të marrim sërish datasetin e vendeve si shembull, një dataset poligonal me të gjitha vendet e botës.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 68 / 108

```
world = geopandas.read_file("data/gis/ne_110m_admin_0_countries/ne_110m_admin_0_cou
world.head()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 69 / 108

- Nëse shikojmë rreshtat e parë, shohim se ka një kolonë që tregon kontinentin.
- Tani mund të bëjmë një operacion krahasimi për të gjetur të gjitha vendet e kontinentit të Afrikës.
- Kjo na jep një seri boolean me vlera True dhe False, e quajtur maskë.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 70 / 108

```
world['continent'] == 'Africa'
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 71 / 108

• Më pas, mund ta përdorim këtë maskë boolean për të filtruar GeoDataFrame origjinal.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 72 / 108

Filtrimi i të Dhënave

```
countries_africa = world[world['continent'] == 'Africa']
countries_africa.plot()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 73 / 108

Filtrimi i të Dhënave

- Duke bërë vizualizimin e nën-grupit, shohim se kemi vetëm vendet e Afrikës.
- Ky ishte një shembull i funksionalitetit bazë të pandas.
- Në ushtrimet do të hasim disa të tjerë, si "groupby" dhe bashkime të dataframe-ve.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 74 / 108

Vizualizimi i të Dhënave Hapësinore

- Kemi parë mënyrën bazë për të krijuar shpejt geometrinë në një GeoDataFrame: metoda plot().
- Do të tregojmë disa truke për të personalizuar këtë grafik dhe për të bërë vizualizime më të avancuara.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 75 / 108

Rregullimi i Ngjyrës: Ngjyrë Uniforme

- Fillimisht, do të shohim dy mënyra për të rregulluar ngjyrën e gjeometrive të vizualizuara.
- Së pari, mund të specifikojmë një ngjyrë uniforme me fjalën kyçe "color".

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 76 / 108

Rregullimi i Ngjyrës: Ngjyrë Uniforme

• Për shembull, këtu specifikojmë që të gjitha vendet duhet të vizualizohen me ngjyrë të kuqe.

world.plot(color="red")

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 77 / 108

Rregullimi i Ngjyrës: Bazuar në Vlerat e Atributit

- Në mënyrë alternative, shpesh duam të ngjyrosim çdo poligon në varësi të njërit nga atributet e atyre gjeometrive.
- Për këtë, mund të kalojmë emrin e kolonës së këtij atributi në fjalën kyçe "column" të metodës plot().

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 78 / 108

Rregullimi i Ngjyrës: Bazuar në Vlerat e Atributit

• Për shembull, këtu ngjyrosim vendet bazuar në 'pop_est'.

```
world.plot(column='pop_est')
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 79 / 108

Grafik me Shtresa të Shumta

- Shpesh duam të kombinojmë shumë shtresa gjeometrish në një grafik të vetëm.
- Për këtë, mund të përdorim fjalën kyçe "ax" të metodës plot().

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 80 / 108

Grafik me Shtresa të Shumta

- Me këtë fjalë kyçe, mund të kalojmë një grafik ekzistues mbi të cilin të shtojmë shtresën shtesë.
- Shtresa merr një objekt "matplotlib axes", i cili kthehet nga metoda plot(), ose i cili, siç bëhet këtu, mund të krijohet me funksionin "subplots" të matplotlib.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 81 / 108

Grafik me Shtresa të Shumta

```
fig, ax = plt.subplots(figsize=(12, 6))
world.plot(ax=ax)
countries_africa.plot(ax=ax, color='red', markersize=10)
ax.set_axis_off()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 82 / 108

Ushtrim: Vizualizimi i Dendësisë së Popullsisë

- Në këtë ushtrim, do të vizualizojmë ndryshimet hapësinore të dendësisë së popullsisë brenda qendrës së Parisit.
- Për ta bërë këtë, do të llogarisim dendësinë e popullsisë duke e ndarë numrin e popullsisë me sipërfaqen, dhe do ta shtojmë atë si një kolonë të re në dataframe.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 83 / 108

Inspektimi i Kolonave të Datasetit

```
# Shfaqim 5 rreshtat e parë të datasetit të distrikteve
districts = geopandas.read_file('data/gis/paris_districts_utm.geojson')
print(districts.head())
```

Kjo do të tregojë nëse dataset-i përmban një kolonë 'population' dhe do të konfirmojë strukturën e tij.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 84 / 108

Inspektimi i Sipërfaqes së Gjeometrive

```
# Marrim sipërfaqen e gjeometrive të distrikteve
area_series = districts.geometry.area # Atributi që kthen sipërfaqen në metra katro
```

Me këtë atribut, mund të marrim sipërfaqen e secilit distrikt për të llogaritur dendësinë e popullsisë.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 85 / 108

Shtimi i Kolonës 'population_density'

```
# Shtojmë një kolonë për dendësinë e popullsisë
# Kjo përllogaritje ndan popullsinë me sipërfaqen (në metra katrorë), pastaj shumëzo
districts['population_density'] = (districts['population'] / area_series) * 10**6
```

Kjo krijon një kolonë të re 'population_density' që tregon numrin e banorëve për kilometër katror.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 86 / 108

Vizualizimi i Distrikteve me 'population_density'

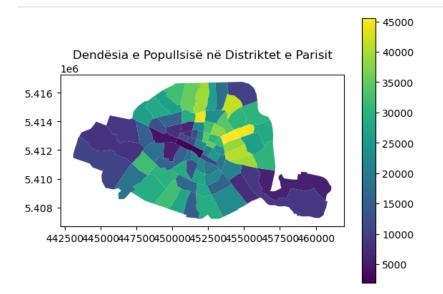
```
# Vizualizojmë distriktet duke përdorur 'population_density' për të ngjyrosur poligo
ax = districts.plot(column='population_density', legend=True)

# Shtojmë një titull për grafikun
ax.set_title("Dendësia e Popullsisë në Distriktet e Parisit")

# Tregojmë grafikun
plt.show()
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 87 / 108

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 88 / 108

Shembull : Përdorimi i Funksionalitetit të Pandas: Groupby

- Në këtë ushtrim, do të përmbledhim një funksionalitet të zakonshëm: operacionin "groupby".
- Mund të përdorni këtë operacion kur keni një kolonë që përmban grupe dhe dëshironi të llogaritni një statistikë për secilin grup.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 89 / 108

Shembull : Përdorimi i Funksionalitetit të Pandas: Groupby

- Në metodën groupby(), kaloni kolonën që përmban grupet.
- Në objektin që rezulton, mund të thërrisni metodën që dëshironi të llogaritni për secilin grup. Në këtë ushtrim, duam të dimë madhësinë e çdo grupi të tipit të restoranteve.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 90 / 108

Përdorimi i **groupby()** për të grupuar dhe llogaritur madhësinë e secilit grup

```
# Load the restaurants data
restaurants = geopandas.read_file("data/gis/paris_restaurants.csv")
# Grupojmë restorantet sipas llojit të restoranteve dhe llogarisim madhësinë e çdo g
type_counts = restaurants.groupby('type').size())
```

Kjo krijon një seri që tregon numrin e elementëve për secilin lloj restoranti.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 91 / 108

Printimi i Rezultatit

```
# Tregojmë serinë që përmban madhësinë e çdo grupi
print(type_counts)
```

Kjo do të tregojë statistikat për secilin lloj restoranti, duke na dhënë një ide të shpërndarjes së restoranteve sipas llojit.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 92 / 108

Shembull: Vizualizimi i Shtresave të Shumta

• Një funksionalitet tjetër tipik i pandas është filtrimi i një dataframe: marrja e një nën-grupi të rreshtave bazuar në një kusht (që gjeneron një maskë boolean).

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 93 / 108

Shembull: Vizualizimi i Shtresave të Shumta

- Në këtë ushtrim, do të marrim nën-grupin e të gjitha restoranteve afrikane dhe më pas do të krijojmë një grafik me shtresa të shumta.
- Në një grafik të tillë, ne kombinojmë vizualizimin e disa GeoDataFrames në një figurë të vetme.
- Për të shtuar një shtresë, mund të përdorim fjalën kyçe ax të metodës plot() të GeoDataFrame për t'i kaluar një objekt të boshtit të matplotlib.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 94 / 108

Filtrimi për Restorantet Afrikane

```
# Marrim nën-grupin e të gjitha rreshtave ku tipi është 'African restaurant'
african_restaurants = restaurants[restaurants['type'] == 'African restaurant']
```

Kjo krijon një nën-grup me vetëm restorantet afrikane.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 95 / 108

Section 4

Hyrje në Objektet Gjeografike në Python"

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 96 / 108

Prezantimi i Objekteve Gjeografike në Python

- Tani do të mësojmë se si objektet gjeometrike (vektor) përfaqësohen në Python duke përdorur një bibliotekë të quajtur **shapely**.
- Biblioteka **geopandas** përdor gjeometrinë **shapely** për të përfaqësuar karakteristikat gjeografike në të dhëna.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 97 / 108

Prezantimi i Objekteve Gjeografike në Python

• Kuptimi i mënyrës se si funksionojnë këto objekte gjeometrike dhe se si mund të krijohen në Python është jashtëzakonisht i dobishëm, sepse këto objekte janë blloqet themelore që na lejojnë të bëjmë analizën e të dhënave gjeografike.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 98 / 108

Prezantimi i Objekteve Gjeografike në Python

• Shapely përdor një bibliotekë C++ të quajtur GEOS për të ndërtuar gjeometritë, e cila është një nga bibliotekat standarde e softeve GIS si PostGIS ose QGIS.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 99 / 108

Krijimi i Gjeometrive të Pikave

- Kur krijojmë gjeometri me shapely, së pari duhet të importojmë klasën e objektit gjeometrik (siç është Point) që duam të krijojmë nga shapely.geometry.
- **shapely.geometry** është gjeometria e cila përmban të gjitha llojet e mundshme të gjeometrisë.
- Pas importimit të klasës **Point**, krijimi i një pike është i lehtë: ne thjesht kalojmë koordinatat x dhe y në klasën Point() (me një koordinatë të mundshme z) e cila do të krijojë pikën për ne:

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 100 / 108

Krijimi i Gjeometrive të Pikave

```
# Importimi i klasës Point nga shapely.geometry
from shapely.geometry import Point

# Krijimi i gjeometrive të pikave
point = Point(2.2, 4.2) # Për pikë 2D
point3D = Point(9.26, -2.456, 0.57) # Për pikë 3D
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 101 / 108

Ekstraktimi i Koordinatave të Pikave

```
# Ekstraktimi i koordinatave si listë
list(point.coords) # Kthen listën e koordinatave
# Direkt nga atributet X dhe Y
print(point.x) # Koordinata X
print(point.y) # Koordinata Y
```


Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 102 / 108

Krijimi i Gjeometrive LineString

```
# Importimi i klasave LineString dhe Point
from shapely.geometry import LineString, Point

# Krijimi i gjeometrive të linjave
point1 = Point(2.2, 4.2)
point2 = Point(7.2, -25.1)
point3 = Point(9.26, -2.456)

line = LineString([point1, point2, point3])
```

Linjat krijohen duke përdorur të paktën dy pika ose duke kaluar lista të tupleve koordinatash.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 103 / 108

Ekstraktimi i Koordinatave të LineString

```
# Ekstraktimi i koordinatave të LineString
list(line.coords) # Kthen listën e koordinatave të linjave
```

Kjo na jep një listë me çiftet e koordinatave (x, y).

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 104 / 108

Krijimi i Gjeometrive Polygon

```
# Importimi i klasës Polygon
from shapely.geometry import Polygon

# Krijimi i gjeometrive të poligoneve
poly = Polygon([point1, point2, point3]) # Poligoni me tre pika
```

Poligonet krijohen me të paktën tre pika ose një listë të koordinatave.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 105 / 108

Ekstraktimi i Informacionit nga Polygon

```
# Informacioni për Polygon
print("Polygon centroid: ", poly.centroid) # Gjen qendrën e poligonit
print("Polygon Area: ", poly.area) # Sipërfaqja e poligonit
```

Shumë funksione mund të nxirren direkt nga Polygon, si qendra (centroid) dhe sipërfaqja.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 106 / 108

Krijimi i Poligonëve me Hapësirë Boshe (Holes)

```
# Definimi i unazës së jashtme dhe së brendshme për të krijuar një poligon me hapësi exterior = [(-180, 90), (-180, -90), (180, -90), (180, 90)] # Unaza e jashtme hole = [[(-170, 80), (-170, -80), (170, -80), (170, 80)]] # Unaza e brendshme poly_with_hole = Polygon(shell=exterior, holes=hole) # Krijimi i poligonit me hapë.
```

Poligonet mund të kenë hapësira bosh duke përdorur parametrat shell për unazën e jashtme dhe holes për ato të brendshme.

Endri Raco Leksioni 5 28 April, 2024 107 / 108

Krijimi i Gjeometrive MultiPoint, MultiLineString, dhe MultiPolygon

```
# Importimi i klasave MultiPoint. MultiLineString. dhe MultiPolygon
from shapely geometry import MultiPoint, MultiLineString, MultiPolygon
# Krijimi i MultiPoint
multipoint = MultiPoint([Point(2, 2), Point(3, 3)]) # Koleksion i pikave
# Krijimi i MultiLineString
multiline = MultiLineString([
    LineString([(2, 2), (3, 3)]),
    LineString([(4, 3), (6, 4)])
]) # Koleksion i linjave
# Krijimi i MultiPolygon
multipoly = MultiPolygon([
    Polygon([(0, 0), (0, 4), (4, 4)]),
    Polygon([(6, 6), (6, 12), (12, 12)])
]) # Koleksion i poligoneve
```

Versionet "Multi" të gjeometrive lejojnë përfaqësimin e koleksioneve të shumta me pika, linja, ose poligone.